



Online tesztek a weben

Szöveg: **Király Sándor**



Jobb esetben két oka van annak, hogy az iskolában dolgozatot íratunk, esetleg feleltetünk. Az egyik: „kell a jegy” az értékeléshez. A másik: szeretnénk a diákok tudását tesztelni, hiszen csak azt lehet javítani, amit mérünk. Lehet-e akár naponta dolgozatot íratni például heti két tanóra esetén? A válasz: igen. Használjunk online teszteket!

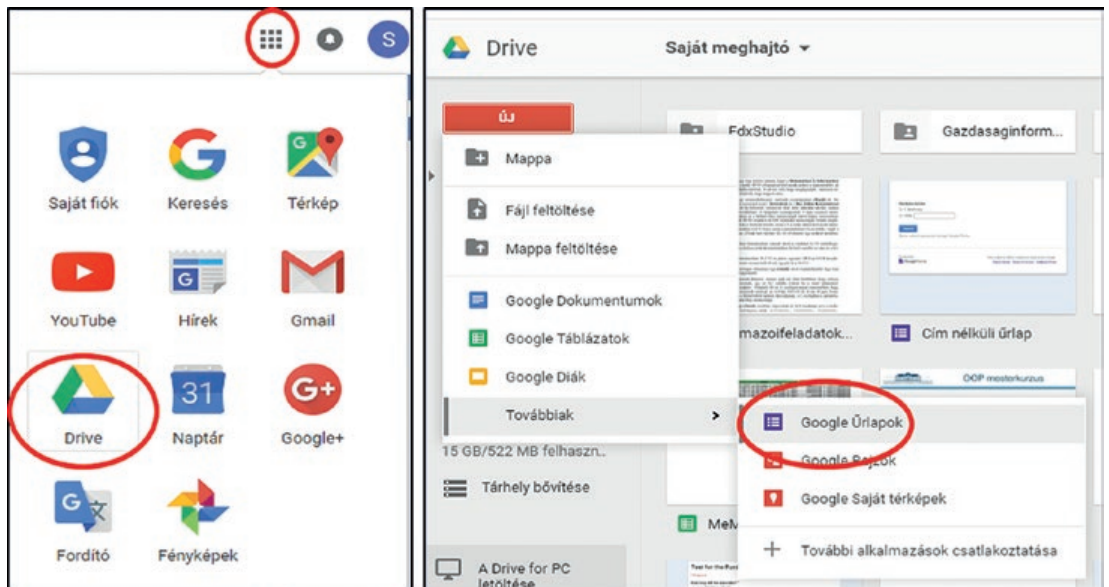
Teszt készítése Google Űrlap felhasználásával

A Google Űrlap korábban kérdőívek készítésre volt csak használható, most már azonban teszteké is átalakítható. Miért lehet jó egy Google Űrlap?

- Könnyen létrehozható.
- E-mailben megosztható a linkje.
- Honlapra, blogba illeszthető.
- Az eredményeket egy Excel-táblázatban összegyűjti, és egy egyszerű grafikonnal vizuálisan szemlélteti.
- Teljesen ingyenes, és korlátlan ideig tárolja az űrlapjainkat.

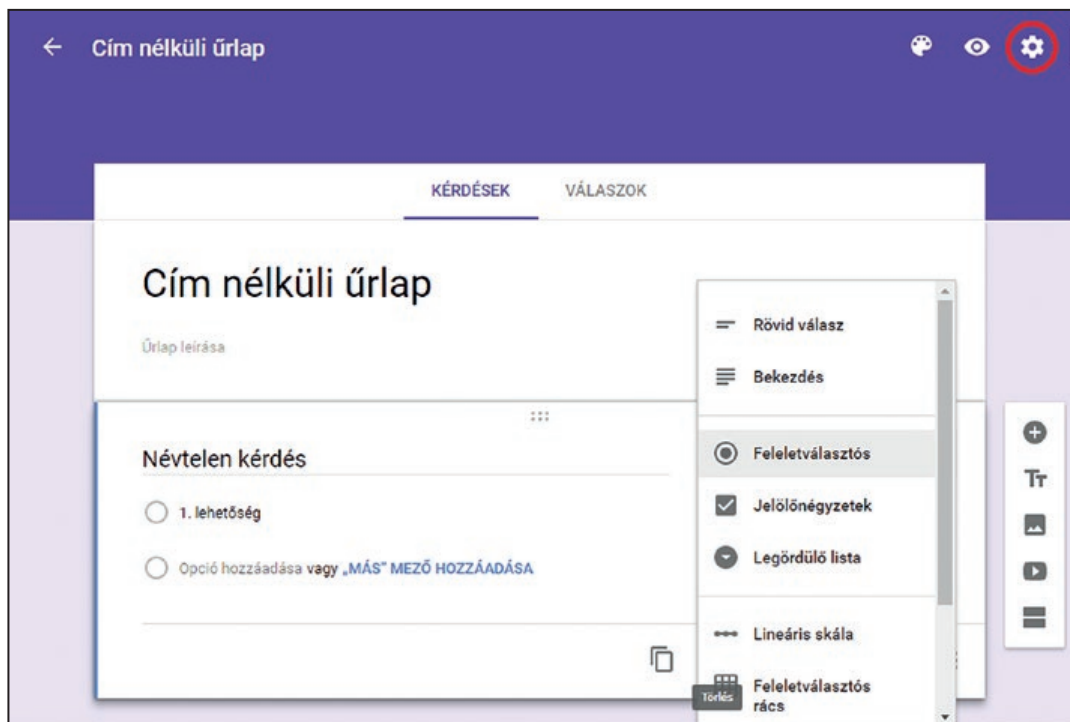
Nézzük meg lépésről lépésre, hogyan tudunk tesztet készíteni diákjaink számára Google Űrlap segítségével!

Először jelentkezünk be a Gmail-fiókunkba, majd kattintsunk a **Drive** ikonra a menüből! Aztán az **Új** gombra kattintva keressük meg a **Google Űrlapok** menüpontot (1. ábra)!

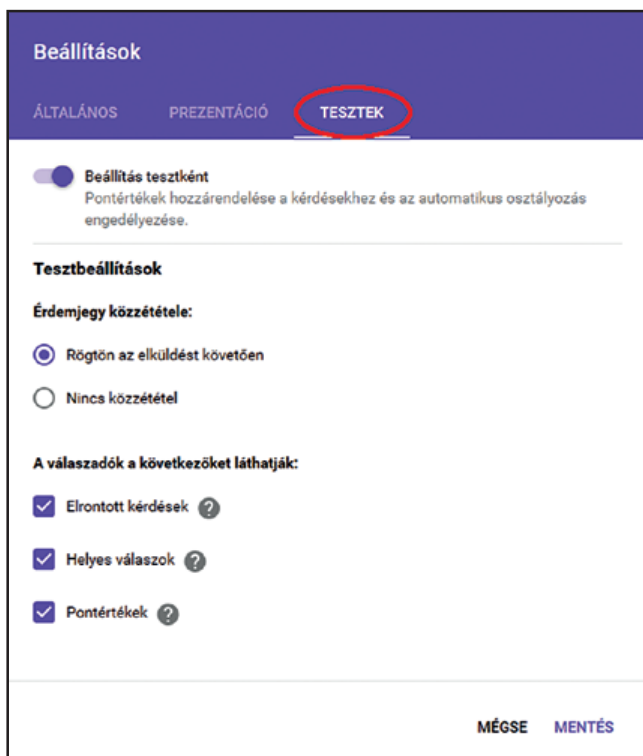


1. ábra

Ekkor létrejön egy cím nélküli űrlap. Először érdemes a „Cím nélküli űrlap” szöveget átírni, megadva az űrlap nevét (ezt természetesen később is megtehetjük). Második lépésben kérdéseket kell írunk, de előtte ki kell választani, hogy milyen kérdéstípust akarunk alkalmazni (ez lehet pl. „Rövid válasz”, „Feleletválasztós” vagy akár „Legördülő lista” is, stb.). A kérdést alkotó elemeknek alapértelmezett nevük van („névtelen kérdés”, „1. lehetőség” stb.), utalva a tartalmukra, ezeket kell átírunk.



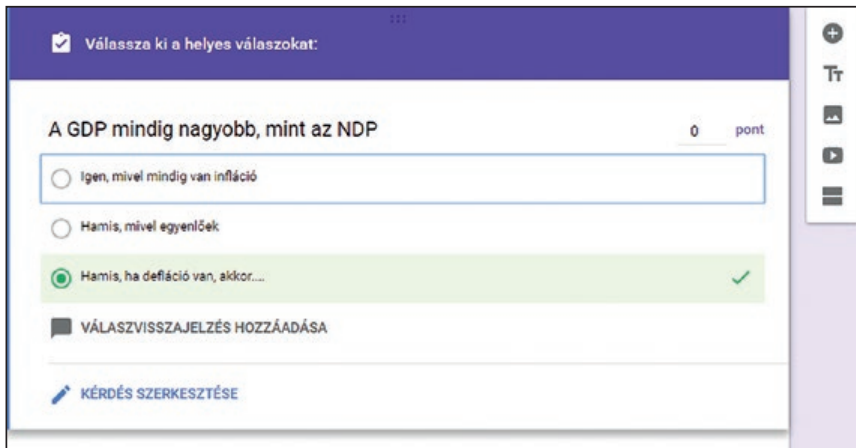
2. ábra



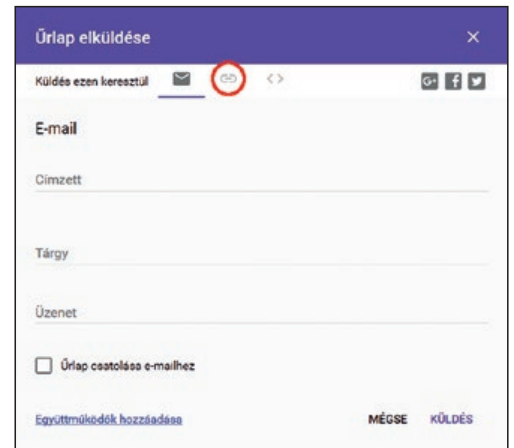
3. ábra

A 2. ábrán feleletválasztós lett beállítva, így a „Névtelen kérdés” helyére kell gépelni a kérdést, majd alatta az „1. lehetőség” helyére az első válaszlehetőséget. Az „Opció hozzáadása” szövegre kattintva lehet tovább bővíteni a megjelenő lehetőségeket. Ha készen vagyunk egy kérdéssel, kattintsunk a 2. ábra jobb szélén lévő függőleges ikonokban látható + gombra, így kapunk egy újabb kérdést, amelynél ismét kiválaszthatjuk a típust. Az űrlapba kép és videó is beilleszthető, használva a + gomb alatti ikonokat. Ha később kiderül, hogy rosszul adtuk meg egy kérdés szövegét, akkor a szövegre rákattintva át tudjuk azt szerkeszteni. Ilyenkor a kérdés alján megjelenik a kuka ikon, arra kattintva a kérdés törölhető. (A kuka melletti **Kötelező** csúszkát húzogatva tudjuk beállítani, hogy a kérdés megválaszolása nélkül ne lehessen elküldeni az űrlapunkat.)

Mivel mi tesztet akarunk, nem pedig űrlapot, így a következő lépésben ezt jelezni kell a programnak, és megadni a helyes válaszokat, valamint az egyes kérdésekre adható pontokat is. Ehhez először a **Beállítások** gombra kell kattintani (piros körrel jelölve a 2. ábrán), majd a **Tesztek** fülön kell a beállításokat elvégezni (3. ábra). Először a „Beállítás tesztként” szövegre kattintva tudjuk a tesztte alakítást elvégezni, majd kiválaszthatjuk, hogy a válaszadók mit láthassanak a kitöltés után. Ha elvégeztük a 3. ábrán látható beállításokat, akkor a **Mentés** gombra kattintva tudunk visszatérni az űrlaphoz, ami most már teszt. (A **Mégse** esetén nem mentődnek a beállítások, de ebben az esetben is visszatérünk az űrlapunk szerkesztéséhez.)



4. ábra



5. ábra

Onnan láthatjuk, hogy űrlapunkból teszt lett, hogy a visszakapott ablak alján megjelenik a **Válaszlap** menüpont. Ez azért fontos, mert erre kattintva tudjuk beállítani az adott kérdés jellemzőit, azaz a kérdés pontszámát, a helyes választ, továbbá hogy a válasz kiválasztása esetén milyen „válaszviisszajelzést” kapjon a teszt kitöltője (4. ábra). Ez utóbbi beállításához a **Válaszviisszajelzés hozzáadása** menüpontra kell kattintani. A helyes és a helytelen válaszokhoz is beállítható a visszajelzés szövege. Ezt majd csak a kitöltés után, a „Pontszám megtekintése” linkre kattintva fogja látni a teszt kitöltője. (Ezt állítottuk be a „Válaszadók a következőket láthatják” részben, lásd 3. ábra.) Ha elvégeztük az adott kérdés beállításait, a **Kérdés szerkesztése** menüpontra kattintva tudunk visszatérni a tesztünk aktuális kérdéséhez.

A program folyamatosan menti a tesztünk változtatásait, amelyet a bal felső sarokban lehet látni („A Drive mentette az összes módosítást”). Amíg nem adunk meg nevet, addig „Cím nélküli űrlap” néven lesz elmentve a Drive-on, a Saját meghajtón. Rákattintva erre a névre tudjuk megváltoztatni, nevet adni az űrlapnak.

Ha készen vagyunk a tesztel, akkor a **Beállítások** ikon mellett látható előnézettel tekinthetjük meg tesztünket. Ha elkészült a teszt, akkor célszerű elküldeni saját e-mail címünkre a **Küldés** gombra kattintva (5. ábra). Az e-mailben kapunk egy linket, amely a tesztünkre mutat, és ha erre rákattintunk, akkor a böngészőben megjelenik a tesztünk. A levélben szerepel a teszt neve, melyre rákattintva jelenik meg a böngészőnkben a teszt. A böngésző címsorában pedig ott látható az a link, amelyet a kitöltők számára elküldhetünk. Például: www.goo.gl/NeqCa0.

Arra is van lehetőség, hogy a diákok is e-mailben kapják meg a teszt elérhetőségét, de akkor minden diáknak itt kell begépelni az e-mail címét. Saját levelező programunkban ez könnyebb lehet, sőt, ha használunk csoportokat a levelezésünkben, akkor a csoportba tartozó diákoknak könnyebben el lehet küldeni ugyanazt az e-mailt, benne az URL-lel. A tesztre mutató URL egyébként könnyen „előcsalható”, hiszen a Küldés gombra kattintás után megjelent ablakban a boríték melletti ikon (piros kör az 5. ábrán) mutatja meg az űrlap elérhetőségét jelentő linket (URL-t). Ráadásul az űrlap URL-je akár rövidíthető is az „URL-cím rövidítése” jelölőnégyzettel.

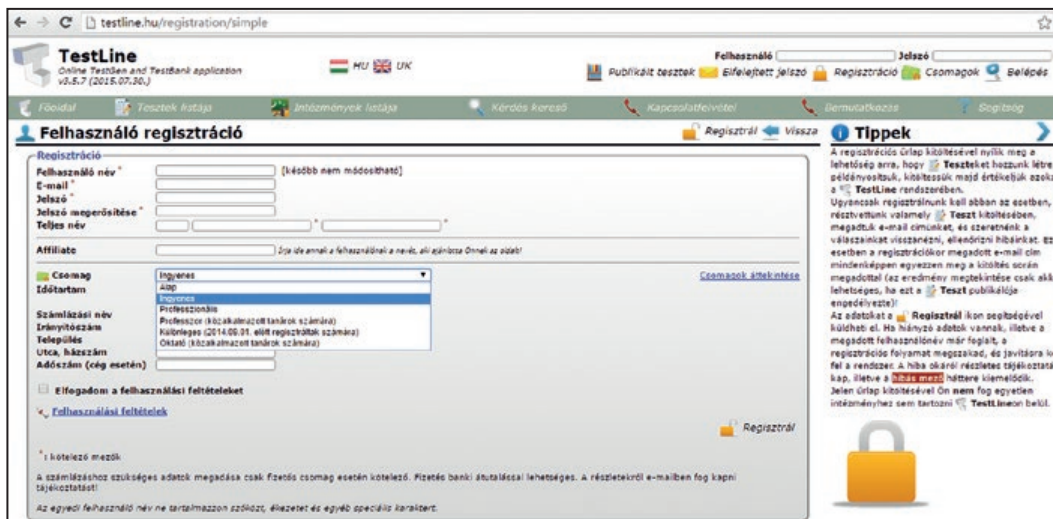
Ha elkészültünk a szerkesztéssel, akkor a bal felső sarokban lévő nyílra kattintva jutunk vissza a **Drive**-ba, és láthatjuk, hogy a teszt automatikusan mentésre került a Saját meghajtóra. Ha nem adtunk nevet az űrlapnak, akkor „Cím nélküli űrlap” lesz a neve, amelyet bármikor átnevezhetünk.

Ha fontos a kitöltő neve, akkor a teszt készítése során adjunk egy „Rövid válasz” elemet az űrlaphoz, amelybe a kitöltő beírhatja a nevét. Ezek a tesztek természetesen akár mobiltelefonon is kitölthetők, nem csak számítógépen.

A kérdés az, hogyan tudjuk megnézni, hogy kik és milyen eredményességgel töltötték ki a tesztünket. Amikor megnyitjuk a tesztünket, akkor a **Válaszok** fül melletti szám jelzi majd, hogy hányan töltötték ki (2. ábra), rákattintva pedig megjelennek a kitöltött tesztek, illetve az eredmények összegzése.

Ha tesztünket később módosítani akarjuk, csak annyit kell tennünk, hogy bejelentkezés után megkeressük a Google Drive-on, és duplán rákattintva megnyitjuk.

A Google Űrlap használatáról itt olvashatunk bővebben: www.google.hu/intl/hu/forms/about/.



6. ábra

Testline.hu – a profi tesztkészítő

Viszonylag új lehetőség a testline.hu oldal (6. ábra). Egyénileg és intézményi szinten is lehet az oldalon regisztrálni. Egy bizonyos tesztszám felett az oldal már fizetős.

Mit is tud ez az oldal? A **TestLine** egy professzionális, tesztkészítő webalkalmazás, amely tesztek, kérdőívek, tervezésére, készítésére és ezek online, illetve nyomtatott publikálására és automatikus kiértékelésére használható. Lehetőséget ad részletes statisztikák készítésére, a becsapós, avagy félreérthető kérdések felderítésére, ugyanakkor a résztvevőknek lehetőséget nyújt saját hibáik megtekintésére, így tanulhatnak is a helyes válaszokból. A **TestLine** egyben kérdésbank is, hiszen csoportokra bontva több ezer nyilvános kérdés közül lehet válogatni. Felhasználhatók eredeti formájukban, de módosítani is lehet őket. Intézményi regisztráció esetén az intézmény regisztrált tagjainak saját kérdésbank is a rendelkezésükre áll. Használatához először regisztrálni kell a **Regisztráció** menüpontra kattintva (6. ábra).

Az értékelés természetesen gépi segítséggel azonnal elkészül, és a legapróbb részletekig visszaellenőrizhető a tanár, sőt akár a diák által is. Ráadásul az eredmények itt is táblázatba exportálhatók, így segítve a tanár elemző munkáját.

A rendelkezésre álló kérdéstípusokat a nyitóoldalon felsorolták a készítő. A program használatát segíti a szintén a nyitóoldalról elérhető a **Hogyan készítsük el első tesztünket?** menüpont.

Moodle – több mint egy tesztkészítő alkalmazás

Egy oktatási keretrendszer, például egy Edx stúdió vagy egy Moodle segíthet abban, hogy naprakészek legyünk diákjaink felkészültségéről, vagy megismerhessük tanulási szokásaikat, hiszen ezek lényegesen többet tudnak a tesztek készítésénél. A Moodle oktatási ke-

retrendszer programot egy óra alatt fel lehet installálni egy szerverre, majd a rendszerbe felvihetünk különböző kurzusokat (vagy tantárgyakat), amelyekhez tanárokat és diákokat rendelhetünk. Az utóbbiak csak olvashatják a kurzus anyagát, az előbbieket szerkeszthetik is, illetve lehetőség van olyan tanár felhasználó megadására is, aki csak láthatja az anyagot. Az Edx és a Moodle is ingyenesen letölthető és használható.

Egy ilyen rendszerbe akár egy tankönyvet is lehet implementálni szöveggel, feladatokkal, képekkel együtt, például a Moodle **Lecke** elnevezésű lehetőségével. Ezt a „könyvet” ezután – ellentétben a papíralapú könyvvel – akár mindennap lehet bővíteni, javítani. Az interneten használt hasznos forrásokot is meg lehet osztani a diákokkal, akik pedig akár okostelefonjukról is be tudnak jelentkezni az oldalra, a feltöltött anyagokat olvashatják, letölthetik, tesztekkel oldhatnak meg, akár a tanítási óra ideje alatt, akár otthon vagy hazafelé utazva a buszon.

A program naplózási tevékenységének köszönhetően a tanár láthatja egy adott diák tevékenységét: mit olvasott már el, mit töltött le, mely feladatokat oldott már meg és milyen eredménnyel.

A Moodle fogalomkörében a **Teszt** egy tevékenység, amit mérni tudunk. Erre kiválóan alkalmasak a különböző teszt típusok. Készíthetünk segítségével *szövegértési feladatot, ismétlő feladatsort, új anyagot feldolgozó feladatsort, számítási feladatokat*, de akár egy komplex dolgozatot is. A tesztekhez hozzá kell adnunk a kívánt kérdéseket, amelyeket a **Kérdésbank**ban hozhatunk létre. Lehetőség van arra, hogy kérdéseinket kategóriákba rendezzük, egy másik tesztben újból felhasználjuk, vagy akár véletlen kérdéseket generáljunk a már meglévő kérdésekből. A típusokat kombinálhatjuk, sőt további feladattípusokat is tudunk készíteni, például relációanalízist.

Részletes leírás a Moodle lehetőségeiről, használatáról: <http://inter-studium.hu/pdf/moodle%20hasznalati%20outputato%20tanarok%20reszere.pdf>.



CAMILLE SAINT-SAËNS

1835. október 9. –
1921. december 16.



LAJTA BÉLA

1873. január 23. –
1920. október 12.

1835. október 9-én született Camille Saint-Saëns francia zeneszerző, akinek pályafutása éppoly klasszikusan tiszta vonalú volt, mint a zenéje. Abszolút hallással jött világra, s már 3 éves korában tehetségesen zongorázott. Játékával 10 évesen úgy elkápráztatta egy hangverseny közönségét, hogy rögtön fel is vették a párizsi konzervatóriumba. Egy ideig orgonistaként és egyházzenei tanárként működött, majd zongoraművészként járta a világot. Példaképe Liszt Ferenc volt, aki nemcsak tanácsaival segítette, hanem abban is részt vállalt, hogy Weimarban bemutatták leghíresebb operáját, a *Sámson és Delilát*. Ő pedig hálából Liszt emlékének ajánlotta *III. szimfóniáját*.

Bár lelkes híve volt a modern törekvéseknek, a saját muzsikájában inkább a klasszikus formát és hangzásvilágot részesítette előnyben. Minden műfajban alkotott: komponált operákat, szimfóniákat, versenyműveket és kamarazenét, s ezek zongoraszólomait általában maga játszotta a bemutatókon. Szívesen foglalkozott elméleti kérdésekkel is: írt például zenekritikákat, tanulmányokat az antik színházról és az ókori hangszerekről, sőt egy komédia erejéig a drámaírással is megpróbálkozott. Munkássága elismeréseként megkapta a francia Becsületrendet, a Cambridge-i Egyetem pedig díszdoktorrá avatta. A kitüntetések talán éppen őt lepték meg leginkább, hiszen számára a legtermészetesebb dolog volt az alkotás. Tevékenységét egy mondatral foglalta össze: „Komponálok, mint ahogy az almafa almát terem.” Máig legnépszerűbb műve az 1886-ban írt *Állatok farsangja*. A 14 tételből álló humoros fantáziát egy gordonkaművész barátjának szerezte karneváli meglepetésül, és szokása szerint maga ült az egyik zongoránál a bemutatón. A darab rendkívüli sikert aratott, hiszen a hallgatók a különböző emberi tulajdonságok kifigurázása mellett ismert zenedarabok paródiáit is felfedezhették az egyes képekben. A teknősbékáról szóló tételben például Offenbach kánkánjának lassított változata hangzik fel, az elefánt melódiája idézet Berlioz *Faust elkarhozása* című oratóriumából, az ásatagok témája pedig nem más, mint Rossini *A sevillai borbélyának* egyik ismert részlete. A mű legnagyobb slágere mégis egy lírai dallam lett, melyet csellista barátjának ajánlott. Szépsége éppen abban a meghökkentő ötletben rejlik, hogy Saint-Saëns előtt senkinek nem jutott volna eszébe, hogy a hattyút egy mély hangú vonós hangszeren jelenítse meg.

A Szervita téren áll egy ház, ahol naponta rengetegen megfordulnak, hogy hanglemezt, könyvet vásároljanak. Belülről mindnyájan jól ismerjük, de nem hiszem, hogy sokan fel tudnák idézni külső képét. Pedig a Rózsavölgyi Zeneműbolt épülete, amikor 1912-ben elkészült, nagy feltűnést keltett, hiszen a modern magyar építészet úttörő alkotása volt. Tervezője, Lajta Béla 96 éve halt meg.

Rövid művészi pályafutását két nagy korszakra oszthatjuk. A Műegyetem elvégzése után Rómában tanulmányozta a festészet és a szobrászat évszázadait, majd Berlinbe költözött, hogy a híres Wertheim áruház tervezőjénél, Messelnél tökéletesítse tudását. Németországból aztán Londonba vezetett az útja, ott az angol szecesszió nagy mesterénél, Richard Shaw-nál dolgozott olyan eredményesen, hogy hazatérése után Lechner Ödön munkatársa lehetett. Együtt tervezték például a Miskolc melletti szirmáni kastélyt, a pozsonyi postaigazgatóság székházát, de önálló munkáin is sokáig érződött Lechner Ödön hatása. Ebből a korszakából kiemelkedik a Kossuth Lajos utcai zenemű-kereskedés üzletberendezése, az Amerikai úti szeretetház, valamint a Vakok Intézete.

A század elejére azonban egyre inkább eltávolodott a szecessziótól, és mind jobban izgatták a letisztult formák és a mértéktartó díszítések. A Vas utcai kereskedelmi iskola, a Rózsavölgyi-ház és az Erzsébetvárosi Bank megtervezése egy csapásra a modern magyar építészet előfutárává avatta. Ezekkel olyan hírnevet szerzett, hogy műtermében szinte egymásnak adták a kilincset pályatársai, a Műegyetem pedig tanári állást ajánlott fel neki, amit azonban előrehaladott betegsége miatt már nem fogadhatott el. Lajta Béla nemcsak megrendelésre dolgozott, hanem szívesen kipróbálta tehetségét különböző pályázatokon is. Díjat nyert például egy zsinagóga, a Kossuth-mauzóleum és a Nemzeti Színház tervével, s bizonyára még sok szép épületet megálmodott volna, ha az élet engedi. Bécsben érte a halál, 47 esztendőskorában.